

Izvještaj s prve tribine organizacija civilnog društva sa područja Bjelovarsko-bilogorske županije u sklopu programa JAKO za predstavnike OCD i JLS-a

- Naziv:** JAKO dobra tribina organizacija civilnog društva - stanje, poteškoće i mogućnosti OCD-a u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji
- Datum:** 6. lipnja (petak) 2008. godine, 13.00-16:00 sati
- Mjesto:** prostor velike Gradske vijećnice Grada Bjelovara, na Trgu Eugena Kvaternika 2, Bjelovar
- Sudionici:** pozvani predstavnici 22 udruge iz Županije, odazvalo se dvadeset osoba
- Svrha:** omogućavanje razgovora između predstavnika organizacija civilnog društva, te donošenje zaključaka i odluka u vezi sa:
1. smanjivanjem poteškoća i prepreka u razvoju OCD,
 2. mogućnostima i potrebama za razvoj OCD na području Bjelovarsko-bilogorske županije, te
 3. mogućnostima programskog povezivanja između organizacija civilnog društva.

Osvrt na tribinu:

Nakon predstavljanja sudionika i uvodnih i pozdravnih riječi, predstavljeni su rezultati dva istraživanja o stanju civilnog društva i potrebama udruga u Gradu Bjelovaru i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, koje su provedene u zadnjih godinu dana.

Prvo istraživanje¹ je uz pomoć „Upitnika za utvrđivanje potreba i mogućnosti udruga u Gradu Bjelovaru“ proveo Odjel za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Bjelovara. Upitnik se sastojao od 35 pitanja usmjerenih na utvrđivanje organizacijskih kapaciteta udruga u Gradu, a rezultate analize tog upitnika (kojeg je ispunilo 37 bjelovarskih udruga) je predstavila gđica Morana Mueller iz Razvojne agencije Sjever u Bjelovaru. Oni su poslužili za prijavljivanje nekolicine projekata na natječaje pretpristupnih fondova (npr. „Zajedno smo jači“ na PHARE 2006, „Socijalnim dijalogom prema razvoju regionalnih manjina i zajedničke integracije“, te projekti u okviru programa „Europa za građane“). Naglasila je da je anketa dala pregled učestalih problema i najčešćih zahtjeva koje udruge postavljaju pred Grad Bjelovar, i tako služe pri definiranju strategije prema OCD.

¹ Ovo istraživanje je provedeno tijekom 2007. godine u sklopu programa suradnje između Grada Bjelovara i organizacija civilnog društva pod nazivom „Izgradnja kapaciteta i grantovi organizacijama civilnog društva u pružanju socijalnih usluga“ (CARDS 2003)

Nadalje, drugo istraživanje - anketu² o potrebama građana i udruga Grada Bjelovara i Bjelovarsko bilogorske županije proveo je Bjelovarski centar za razvoj civilnoga društva na uzorku od 240 osoba sa područja Županije. Rezultate ove ankete je ispred Bjelovarskog centra za razvoj civilnog društva predstavio gospodin Stjepan Kos. Anketom je potvrđena suglasnost građana s potrebom većeg uvažavanja glasa udruga i građana od strane lokalne uprave, ali se anketa propustila dublje pozabaviti kvalitativnom analizom gdje građani vide uzroke različitih problema civilnog društva, te zatražiti konkretne prijedloge za veće sudjelovanje građana i udruga u razvoju Grada i Županije.

Iz ovih prezentacija i naknadne diskusije su se iskristalizirali sljedeći problemi:

- problem limitiranosti komuniciranja mailom
- slabo korištenje ponuđenih postojećih načina pomoći (savjetovanje, radionice, edukacije, predavanja)
- problem nedovoljne educiranosti za rad udruga u samim udrugama, ali i nedovoljne posjećenosti ponuđenih i organiziranih edukacija (uvijek se pojavljuju iste osobe koje se žele educirati)
- problem nedovoljne potpore i nepriznatih napora aktivnijih udruga:
 - često se pri davanju potpore i sredstava davaoci rukovode načelom „svima isto“
 - problem neažuriranosti i netransparentnosti pri dodjeli sredstava (npr. dobitnici sredstava nisu javno objavljeni na webu ili u tisku – kršenje Zakona o pristupu informacijama)
 - problem nepračćenja načina trošenja dobivenih novaca („Zašto Grad ne zanima kako i za što smo potrošili dobivene novce?“) dovodi do nepotrebnog „etiketiranja“ svih udruga
- problem nedostatka interesa za volontiranjem
- različita iskustva u radu s medijima (od vrlo pozitivnih do izrazito negativnih). Postavlja se pitanje kako biti zanimljiv medijima, te kako „konkurirati“ političarima u njihovom pohodu na medijski prostor.

Prijedlozi-poruke Gradu i Županiji:

1. potrebno je uspostaviti sustav koji će omogućiti aktivnijim udrugama kvalitetniju potporu, tj. neće ih dovoditi u situaciju da budu oštećene pristupom „svima jednako“.
2. upoznati se čime se udruge bave i koje probleme svojom aktivnošću rješavaju u zajednici
3. izvršavati obećanja data udrugama u protokolarnim prigodama, te razviti jasne kriterije za dodjelu sredstava, i potom ih transparentno pratiti
4. potrebno je pridružiti se nacionalnoj inicijativi civilnog društva o potrebi definiranja statusa udruga od posebnog interesa (koje nisu sportske, Crveni križ, vatrogasci, i sl.)

² Ova je anketa sadržavala 21 pitanje.

Prijedlozi udrugama:

1. predstavnici udruga koji uspiju dobiti poziv i prisustvovati sjednicama gradskih i županijskih lokalnih vlasti, trebali bi podnijeti izvještaj, odnosno obavijestiti ostale udruge o zaključcima ili novinama koje su relevantne za njihov rad
2. intenzivirati međusobnu razmjenu informacija o vlastitim aktivnostima (događa se da udruge ne znaju jedne za druge, ili da rasipaju energiju paralelno radeći na istim projektima ili zahtjevima, umjesto udruživanja snaga), kao i izbjegavanje preuskog gledanja na probleme (samo iz svog kuta interesa)
3. pokrenuti inicijativu za održavanje redovitih sastanaka u Gradu (ali tek nakon što udruge bude SPREMNE za to!)
4. raditi na stvaranju kritične mase prepoznatljivih i vidljivih udruga, te na stjecanju legitimiteta udruga prema građanima i lokalnim vlastima
5. neke ideje za zajedničko djelovanje
 - a. udruživanje napora za rješavanje problema nepristupačnosti većine javnih prostora (institucija) za osobe u invalidskim kolicima i s tjelesnim oštećenjima
 - b. organiziranje „evenata“ koji će zbog masovnosti dati veću vidljivost udrugama i olakšati pristup prema medijima (sajmovi, štandovi s informacijama i sl.)
 - c. organiziranje medijskih radionica
6. razmišljati o načinima buđenja pozitivnog interesa za ono što udruge rade – naglasak na **rješenjima** problema umjesto na **problemima** koje treba rješavati ...

Sumirajući diskusiju, sudionici/e su dobili priliku formulirati zaključke i odluke u vezi s 3 područja kojima se bavila ova Tribina:

- 1. Kako smanjiti poteškoće i prepreke u razvoju organizacija civilnog društva (OCD)**
 - a. Potreba komunikacije OCD sa tijelima izvršne vlasti u Gradu i Županiji
 - b. Potreba češćeg i čvršćeg kontakta između udruga – sve one rade za potrebe građana i razvoj civilnog društva; što je njihova suradnja bolja i kvalitetnija, brže će se razvijati civilno društvo
 - c. Utjecati na provođenje političkih odluka o korištenju gradskog prostora namijenjenog za rad udruga u djelo (Opaska: jedan dio tog prostora stoji neiskorišten i već se godinu dana čeka natječaj)

2. Mogućnosti i potrebe za razvoj OCD na području Bjelovarsko-bilogorske županije

- a. većom suradnjom lokalnih vlasti i udruga
- b. većom suradnjom među udrugama
- c. konstantnim „dosađivanjem“ poticati lokalnu i županijsku vlast na primjeren odnos prema civilnom društvu -dati im do znanja da su upravo takve udruge ogledalo civilizacijske zrelosti društva
- d. upoznavanje lokalne zajednice s radom pojedinih udruga
- e. povezivanje udruga različitih korisnika

3. Mogućnosti programskog povezivanja između OCD

- a. bolja informiranost o radu pojedinih udrug, teveća komunikacija među njima
- b. poboljšanje komunikacije (e-mail) o radu, projektima, tribinama, mogućnostima traženja konkretne pomoći
- c. uključiti mlade u rad udruga, te volontera u svim djelatnostima
- d. uključenost informatičke obučenosti za internet i komuniciranje mail-om